

Minimální preventivní program

Úvod

Minimální preventivní program je tvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem. Vymezuje model přijatelného a vhodného chování dětí k ostatním, ukazuje cestu, jak k tomuto modelu dojít, popisuje klima školy a stanovuje kodex chování učitelů k ostatním. Dále uvádí konkrétní aktivity, jejich zařazení v průběhu roku a metody práce s dětmi.

- neubližovat ostatním slovně ani fyzicky
- udržovat své okolní prostředí v pořádku, neničit vybavení ani budovu školy
- mít povědomí o jiných národnostech a nebýt vůči nim zaujatí
- vědět, že lhát a podvádět, se nemá a proč
- o věcech je třeba mluvit a být schopen o nich mluvit, popisovat svoje pocity
- vědět, co je zdravý životní styl, co je pro jeho tělo dobré a co naopak
- jíst zdravě, mít dostatek pohybu
- znát nebezpečí, která mohou ohrozit jeho zdraví
- znát a dodržovat dohodnutá pravidla
- cítit spokojeně a bezpečně

Konkrétní úkoly a cíle pro prevenci před patologickými jevy

Jedním z hlavních cílů ve výchovně vzdělávacím procesu je SAMOSTATNOST. Samostatnost v sebeobsluze, v řešení každodenních situací, v rozhodování, plánování apod.

Komunikujeme s dětmi proto, aby zvládly tyto kompetence:

- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...)
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo kdyby) a verbalizovat je
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat jak problém či situaci řešit

- přicházet s vlastními nápady
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co odmítnout, čeho se neúčastnit
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- nebát se požádat o pomoc, radu
- odhadnout, na co stačí, uvědomit si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí

Proto, aby z dítěte rostl jedinec se zdravým sebevědomím, se schopností bránit se projevům násilí, slovního napadání, jedinec, který bude umět komunikovat s ostatními dětmi i dospělými, dítě, které bude umět pomoci druhému, nebude ubližovat, vysmívat se a jinak napadat kamarády, se snažíme vytvářet zdravý kolektiv. Společenství, kde každý má právo na individualitu, vlastní názor, který se snaží na základě demokratických principů uplatnit. Místo, kde každý má právo na chybu, ze které se může poučit, kde všichni vědí, že každý má své slabé i silné stránky, kde poznáme různé emoce a dokážeme je pojmenovat a pochopit.

Zařazujeme komunitní kruh, kritické situace řešíme a rozebíráme, hledáme správná řešení, snažíme se hodnotit sebe i druhé, společně vytváříme pravidla.

Snažíme se u dětí rozvíjet tyto kompetence:

- bránit se projevům násilí
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (jako organizátor, pozorovatel, spoluhráč)
- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnout agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přijímat drobný neúspěch, být schopné se z něho poučit

- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout re, potlačit projev agrese
- projevovat se citlivě k živým bytostem
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat svým schopnostem

V průběhu roku jsou zařazována témata, která naplňují obsah Minimálního preventivního programu:

ZÁŘÍ

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití ve škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami, věcmi denní potřeby
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí

ŘÍJEN

- samostatně se oblékat, svlékat a obouvat, zapnout
- znát základní zásady zdravého životního stylu (strava, otužování, sport, hygiena, pobyt v přírodě, odpočinek) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- uvědomovat si, co je nebezpečné

LISTOPAD

- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat kapesník či ubrousek
- pohybovat se dynamicky po delší dobu
- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí, v okolí obce

PROSINEC

- podporování významu rodiny a dobrých vztahů
- podporování citlivých a kladných hodnot jako – pomoc starým lidem, dělání radosti ostatním
- slovní hodnocení ostatních, sebereflexe
- práce s chybou, podpora sebevědomí, vytrvání v úsilí, radost z dosažení úspěchu
- život ve městě, kde žiju, uvědomování si sebe jako součásti tohoto společenství

LEDEN

- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)

ÚNOR

- poukazování na bezpečnost při zimních hrách
- učení správného oblékání a ochraně zdraví

BŘEZEN

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy, co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit, všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam při třídění odpadu, chránit přírodu ve svém okolí, živé tvory apod.
- spoluvytvářet pohodu prostředí
- být citlivý k přírodě
- působit na životní prostředí

DUBEN

- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na silnici

KVĚTEN

- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- pochopit funkci rodiny a jejich členech

ČERVEN

- uvědomovat si, že svět přírody, tak svět lidí je na různých částech planety různorodý a pestrý, ale ne vždy šťastný
- mít poznatky o své zemi
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod.

Již fungujícím systémem jsou děti vedeny ke zdravému životnímu stylu:

- dostatek volného pohybu v přírodě
- každodenní cvičení
- pobyt venku
- pěstování květin, zeleniny, bylinek
- zdravá strava
- pitný režim

MPP klade důraz na rozvíjení klíčových kompetencí:

- komunikativních
- sociálních a personálních
- občanských
- k řešení problémů

MPP je zaměřen na prevenci:

- kouření a alkoholismu
- drogových závislostí
- porušování zákonů a kriminality
- zneužívání výpočetní techniky
- šikany a vandalismu vůči věcem
- rasismu

Formy a metody uskutečňování MPP

Cílené pohybové aktivity – ranní cvičení

- zdravotní cviky
- motivační cvičení
- cvičení s hudbou, s klavírem, tradiční pomůcky – míčky, kroužky na cvičení, překážková dráha, hračky, hry s říkadly

Praktické denní činnosti

- kreslení, chůze, sebeobsluha, stavby z kostek ....
- spontánní pohyb
- pobyt na zahradě – prolézačky, volné hry dětí, procházky, výlety

Chování v přírodě, k přírodě

- procházky, rozhovory, obrazový materiál
- jedovaté látky, které škodí přírodě a člověku
- závislosti-kouření a vliv na zdraví člověka
- alkoholismus
- drogy (prevence pomocí pohádek a příběhů, rozhovory, divadelní představení, dramatizace, setkání s cizím člověkem, od nikoho si nic nebrat, s nikým cizím nemluvit, besedy s Policií ČR
- Živá a neživá příroda (obrazový materiál, návštěva lesa, myslivec v MŠ, upozornit na alergii, pohádky a příběhy, divadla, vlastní dramatizace)

Vztahy mezi dětmi a dospělými

- rozhovory
- besedy
- kamarádské vztahy
- pravidla ve třídě

Lázně Libverda 1.9. 2025

Bc. Martina Melková

Ředitelka Mš

